

HET NATIONAAL COMITE VOOR ZEEVAARTPROPAGANDA.

EEN STAP IN DE GOEDE RICHTING

Door **V. NELEN**,
Bestuurssecretaris bij het Bestuur van het Zeewezen.

Het wordt stilaan een gemeenplaats te beweren dat de Belgische handelsvloot op verre na niet aangepast is aan de omvang van onze buitenlandse handel, aan de goederenbeweging in onze havens en aan onze algemene economische bedrijvigheid. Het werd reeds tot vervelens toe en op alle tonen herhaald dat onze koopvaardij minstens verdubbeld zou moeten worden en dat een actieve, weldoordachte en inslaande propaganda moest gevoerd worden om in het land een bewuste maritieme geest te kweken en onder alle lagen van de bevolking een hechte nationale solidariteit tot stand te brengen met al wat de zeevaart aangaat.

Al de in ons land reeds georganiseerde Congressen der Zee, zowel internationale als nationale, hebben in die zin resoluties aangenomen, concrete voorstellen gedaan en wenssen geuit. Het moet nochtans erkend worden dat er in de praktijk bitter weinig verwezenlijkt werd en dat tot op heden de zeevaartpropaganda meestal tot het gebied der rethoriek beperkt bleef. Wel kan er gewezen worden op de prijzenswaardige activiteit welke sedert jaar en dag door de Belgische Zeevaartbond ontplooid wordt; wel zijn er de bloeiende Model-Yacht Clubs, de Zee-Scouts verenigingen, de yachting, de tentoonstellingen der Marine-Schilders, de rondvaarten in de havens, de excursies op de Schelde of in zee, het mooie maandblad *Wandelaer et Sur l'Eau* — en wij vergeten er wellicht nog — welke onverdroten ijveren voor de goede zaak en ongetwijfeld resultaten bereiken in die zin dat een steeds bredere kring van mensen met de zee of de zeevaartgedachte in contact gebracht wordt.

De pogingen aangewend door de zoëven vermelde organismen en de bereikte uitslagen zijn zeer zeker lofwaardig en nuttig; hun streven moet onverpoosd worden voortgezet en zelfs versterkt. Het is nochtans een feit dat zij niet volstaan

om aan onze koopvaardij de onontbeerlijke impuls te bezorgen als basis voor de beoogde uitbreiding, om de beslissende stoot te geven aan de ontwikkelingsgang welke moet leiden tot de groei van onze vloot en tot de definitieve opbloei van onze maritieme ondernemingen. Vorenbedoelde propaganda werkt hoofdzakelijk in de breedte, zij bereikt vooral de gewone man die « iets voelt voor de zee » of houdt van schepen, doch zelf niet bij machte is om daadwerkelijk bij te dragen tot de in stand houding of de uitbreiding van de vloot. Dat wil niet zeggen dat ze overbodig zou zijn, integendeel, maar zij is niet rechtstreeks renderend, zij bezorgt de Belgische schepen geen te vervoeren ladingen en daar komt het ten slotte toch op aan.

Onze koopvaardij zal, spijs alle propaganda, nooit de gewenste vlucht nemen zolang de materiële mogelijkheden daartoe ontbreken. De propaganda moet er derhalve op gericht zijn niet alleen om een gunstig klimaat te scheppen voor de zeevaartangelegenheden, doch vooral om die middens te winnen welke tenslotte over het lot van de koopvaardij beslissen: de overheidskringen, de financiële wereld, de nijveraars en de handelslui. De overheid heeft tot taak de wetten en administratieve maatregelen uit te vaardigen welke onze maritieme ondernemingen moeten beschermen en bestaanszekerheid verschaffen. De financiële inrichtingen moeten de nodige kapitalen verschaffen voor het oprichten, het uitbreiden of het in stand houden van rederijen, scheepswerven, enz... En tenslotte zijn daar onze nijveraars, handelaars en expediteurs op wie moet gerekend worden om hun goederen bij voorkeur te doen verschepen onder Belgische vlag en via Belgische havens, om de onmisbare ladingen te bezorgen welke de reders moeten toelaten hun diensten uit te breiden en nieuwe lijnen op tot dusver niet bezochte gebieden in het leven te roepen. Al deze instanties, met op het eerste gezicht schijnbaar tegengestelde belangen, moeten hun krachten samen bundelen om eendrachtig en solidair te ijveren aan de verwezenlijking van het gemeenschappelijk doel: de groei en de bloei van de nationale koopvaardij.

Zulks kan niet bereikt worden door het scheppen van een — in zekere zin abstracte — maritieme geest alleen. Zeker, deze geest moet er zijn en is noodzakelijk opdat de zeevaartpropaganda vruchten zou kunnen dragen, maar hij alleen volstaat niet. Wij moeten de zaken zien zoals ze zijn

en wij zijn van oordeel dat de prikkel van het eigen voordeel, het bewust zijn van een eigen onmiddellijk belang nog het beste middel is om handel en nijverheid er toe te brengen daadwerkelijk de ontwikkeling van onze koopvaardij te bevorderen en na te streven.

De tot dusver verspreid gevoerde propaganda was derhalve onvolledig, doordat zij over het algemeen vrijwel uitsluitend gericht was op het groot publiek en in veel mindere mate de voor de zeevaart te winnen beroepsmiddens bewerkte. Onlangs werd echter een nieuwe stap in de goede richting gedaan. Inderdaad, na een voorzichtige verkenning van het terrein en na een zorgvuldige voorbereiding heeft het Bestuur van het Zeewezen, onder impuls van zijn nooit versagende Directeur Generaal, de H. De Vos, het initiatief genomen voor de oprichting van een **Nationaal Comité voor Zeevaartpropaganda** dat werkelijk de vertegenwoordigers voor alle rechtstreeks of onrechtstreeks bij de zeevaart betrokken belangen groepeerd: regering en reders, havens en nijverheid, scheepsbouw en handelaars, evenals trouwens de Belgische Zeevaartbond.

Dat is iets nieuws. Er kan nu getracht worden de zakenlui te bewerken door bemiddeling van hun eigen beroepsorganisaties. Door gezamenlijke studie en onderlinge besprekingen in de schoot van het Comité moet ieder van deze laatsten overtuigd worden van het nut dat een flinke nationale vloot speciaal voor hun sector zal afwerpen. Eens zover is het nogal logisch dat zij er de voor de hand liggende besluiten uit trekken en hun leden voorschrijven dat het welbegrepen eigen belang vergt dat zij in alles en altijd een politiek van voorkeur voor de Belgische koopvaardij en havens zouden volgen. Door onderhandelingen in de schoot van het Nationaal Comité moet het mogelijk zijn een overeenkomst te bereiken, een soort « gentleman's agreement » af te sluiten waarbij alle partijen zich solidair verbinden door een uitgebreide wisselwerking steeds en voor alles elkanders belangen te behartigen. Onze rederijen zouden zich verplichten de goederen bestemd voor of herkomstig van de Belgische nijverheid en handel in de gunstigste, de snelste en de best verzorgde voorwaarden te vervoeren; in de schoot der zeevaartconferenties de belangen van de Belgische economie en havens naar best vermogen te verdedigen; de beweging van hun schepen hoofdzakelijk af te stemmen op de Belgische havens en op de behoeften van onze overzeese handel; hun schepen

bij voorkeur te doen bouwen of herstellen op Belgische wer-
ven, enz. Handel en nijverheid zouden er zich toe verbinden
zoveel als maar enigszins mogelijk is FOB te kopen, CIF te
verkopen en het vervoer van hun goederen toe te vertrouwen
aan de Belgische vlag via Belgische havens. Onze scheeps-
bouwers en scheepsherstellers zouden zich bereid verklaren
aan de uitvoering der opdrachten voor de nationale vloot
prioriteit te verlenen en voor al hun aannemingen, zowel deze
voor de vreemde als deze voor eigen land, zoveel mogelijk
slechts materialen en apparaten van de nationale industrie te
verwerken. Onze havens ten slotte zouden aan de Belgische
goederen en schepen de gunstigste behandeling voorbehouden.
De algemene en solidair na te leven leuze moet luiden : « Wij
handelen Belgisch ! ».

Het komt ons voor dat dergelijke verstandhouding niet tot
de onmogelijkheden behoort en dat het Nationaal Comité
voor Zeevaartpropaganda derwijze is samengesteld dat het
in zijn opzet kan slagen.

Bovenstaande zou kunnen doen vermoeden dat het Natio-
naal Comité eerder zou opgevat zijn als een studie- en
coördinatiecentrum. Zulks is slechts in zoverre juist dat het
Comité zinnens is aan die zijde van het probleem de nodige
zorg en aandacht te besteden, doch dat is natuurlijk slechts
een onderdeel van de ontworpen activiteit. De tekst der
statuten, welke de doelstellingen van de vereniging omschrijft,
laat daaromtrent niet de minste twijfel bestaan. Daarin wordt
namelijk gezegd dat het Nationaal Comité voor Zeevaart-
propaganda tot doel heeft de middelen te beramen en aan te
wenden welke, inzonderheid door propaganda, publiciteit en
documentatie, kunnen bijdragen om het belang van de zee-
vaart en van het zeevervoer voor 's lands economie beter te
doen kennen en waarderen en die tevens de ontwikkeling van
de nationale koopvaardijvloot en van de Belgische havens
kunnen bevorderen. De vereniging heeft verder tot doel zich
te beijveren om in het land de stromingen te verwekken en
te onderhouden die kunnen leiden tot het tot stand komen van
de wettelijke, bestuurlijke en andere maatregelen die van
aarde zijn om de ontwikkeling van het zeevervoer onder
nationale vlag en de verdediging van 's landszeevaartbelangen
te bevorderen.

De doelstellingen nagestreefd door het Nationaal Comité
zijn dus wel zeer uitgebreid en ook het ontworpen actiepro-
gramma is veel omvattend. Het zal volstaan daaruit enkel
volgende punten te lichten.

1) Actie in dagbladen en tijdschriften, zowel algemene als gespecialiseerde, door berichten, reportages, kronieken, studiën, verslagen, publiciteit, enz.;

2) Deelneming aan tentoonstellingen en handelsbeurzen, zowel in de vreemde als in eigen land;

3) Vervaardiging en vertoning van documentaire en propagandistische films betreffende de scheepvaart, de havens, de scheepsbouw en aanverwante bedrijvigheden; maritieme kroniek in de filmjournals;

4) Actie bij middel van de radio-omroep;

5) Voordrachten, lessen, bezoeken, excursies, enz...;

6) Contacten tussen havenoverheden, rederijen, verzenders, exporteurs, importeurs;

7) Schoolpropaganda en aanmoedigingsprijzen;

8) Publiciteit; enz...

Dit programma zal uitgewerkt worden door het Comité zelf, of door de reeds bestaande organismen, zoals Zeevaartbond en andere, welke volgens een gecoördineerd plan zullen werken.

Het ligt in de bedoeling van het Nationaal Comité om, voor het voeren van de hiervoren geschetste actie, over te gaan tot de oprichting van een studie- en documentatiecentrum en van een foto- en filmotheek. Bovendien heeft het de verzekering gebruik te kunnen maken van wat op dit gebied bij de aangesloten organismen reeds bestaat.

Het wil ons dan ook voorkomen dat het Comité alles mee heeft om, eens dat het gevestigd en flink van wal zal zijn gestoken, een doelmatige actie te ontplooiën waarvan werkelijk goede resultaten kunnen verwacht worden. Wij menen in ieder geval dat wij thans, op het gebied van de zeevaartpropaganda, minstens een stap vooruit gekomen zijn. Waar op de vroegere congressen steeds aangedrongen werd op een degelijke voorlichting en een intensieve propaganda, meestal echter zonder door praktische verwezenlijkingen gevolgd te worden, tenzij dan enkele eerder schuchtere en verspreide pogingen, staan wij thans voor een nationaal organisme dat zich voorgenomen heeft de zaken op een grootse wijze aan te pakken en een gecoördineerde veelzijdige propaganda te voeren in nauwe samenwerking met alle betrokken of belanghebbende kringen. Aan het Nationaal Comité voor Zeevaartpropaganda nu te tonen dat het voor zijn taak opgewassen is.